

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-01-23
Besvaras senast
2023-02-01 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:252 En ökad press på Iran

Över 100 dagar har gått sedan massiva protester bröt ut i Iran. Det iranska folkets längtan efter demokrati och mänskliga rättigheter har kanske aldrig varit så känd för världen som den är just i dag. Sverige och övriga EU har uttryckt ett tydligt stöd för de iranier, inte minst kvinnor och flickor, som nu fredligt demonstrerar för sina mänskliga rättigheter.

Ett perspektiv som inte lyfts särskilt mycket under de massiva protesterna är Irans största icke-muslimska religiösa minoritet, bahaierna, har varit föremål för en systematisk regimledd förföljelse i över fyra decennier, sedan regimen kom till makten 1979. FN:s förra rapportör för religions- och övertygelsefrihet, Ahmed Shaheed, kastade ljus på den eskalerande förföljelsen av bahaierna i sin rapport till FN:s MR-råds 49:e session i Genève 2022. Rapportens appendix fokuserar exklusivt på bahaiernas situation. Utrikesdepartementets rapport om situationen för mänskliga rättigheter i Iran 2019 lyfter igen förföljelsen av bahaierna och beskriver hur de nekas högre utbildning, exkluderas från offentlig och privat anställning och sitter i Irans fängelser endast på grund av sin tro.

Mahvash Sabet och Fariba Kamalabadi är två bahaikvinnor som i Iran har ägnat sina liv åt att försvara mänskliga rättigheter och arbeta för det iranska samhällets utveckling. Åren 2008–2018 var de båda oskyldigt fängslade i tio år på grund av sin tro. Sabet belönades 2017 med PEN Pinter Prize och har tilldelats titeln International Writer of Courage för sin kraftfulla bok *Prison Poems*, som skrevs under den tio år långa fängelsetiden. Nobels fredspristagare Shirin Ebadi, som var deras försvarsadvokat, sade 2008 att ”inte ett ens bevis” kunde styrka anklagelserna om att de utgjorde hot mot rikets säkerhet eller några andra anklagelser mot dem. Ett flertal prominenta kvinnor har suttit fängslade tillsammans med Mahvash och Fariba. Den iransk-amerikanska journalisten Roxana Saberi som delade cell med Mahvash och Fariba i det ökända Evinfängelset har beskrivit hur dessa två var en källa till tröst och hopp för sina medfångare och hur de tog hand om Roxana under hennes hungerstrejk. Mahvash och Fariba har kommit att betraktas som symboler för resiliens i Iran.

I ett omfattande tillslag mot Irans bahaier den 31 juli 2022 arresterades Mahvash och Fariba igen. Rättegången ägde rum den 21 november, alltså nästan fyra månader efter arresteringen, och tog en timme. Denna timme ägnades mestadels åt förnedring och förödmjukelse av de båda. Domaren Iman

Afshari som företräder revolutionära domstolens kontor 26 i Teheran menade att de båda kvinnorna inte ”hade lärt sig sin läxa” under sin förra fängelsetid, och en ny fängelsedom på tio år utdömdes. Inte heller denna gång kunde några bevis presenteras. Mahvash, nästan 70 år gammal, lider av allvarliga hälsoproblem men har nekats medicinskt omhändertagande sedan arresteringen. Hon har inte hörts av, ens till sin son, sedan domen förkunnades.

Dessa två oskyldiga kvinnor, som redan har genomlidit ett årtionde i fängelse, har nu på samma grundlösa anklagelser dömts till ett andra årtionde i fängelse. Många andra förföljs också. Sedan arresteringen av Mahvash och Fariba har mer än 320 andra bahaier blivit personligt utsatta för grov förföljelse.

Tidsskriften Times Magazine valde kvinnorna i Iran till årets hjältar 2022. Mahvash och Fariba, som under många år har kämpat för jämlikhet mellan män och kvinnor och för rättvisa, är två av dessa hjältar. De har redan fått betala ett för högt pris.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Hur avser ministern att verka inom EU för att politiska, religiösa och andra samvetsfångar ska frigges?

.....

Mattias Vepsä (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch